

گمرک جمهوری اسلامی ایران

طبقه بندی: ۱۳۹۷ مرجع صادر کننده: دفتر صادرات

تاریخ تصویب: ۱۳۹۷/۰۴/۱۶ شماره: ۱۷۳/۴۳۰۸۸۶

محدوده شمول: صادرات - استرداد

جناب آقای دشتانی ناظر محترم گمرکات استان هرمزگان و مدیرکل گمرک شهیدرجایی
جناب آقای جهانخواه ناظر محترم گمرکات استان خراسان رضوی و مدیرکل گمرک مشهد
جناب آقای راستی ناظر محترم گمرکات استان سیستان و بلوچستان و مدیرکل گمرک زاهدان
سرکار خانم اورنگی ناظر محترم گمرکات استان آذربایجان شرقی و مدیرکل گمرک تبریز
جناب آقای برکابیان ناظر محترم گمرکات استان آذربایجان غربی و مدیرکل گمرک ارومیه
جناب آقای یوسفی نژاد ناظر محترم گمرکات استان گیلان و مدیرکل گمرک بندرانزلی
جناب آقای بلوطی میرزا ناظر محترم گمرکات استان خوزستان مدیرکل گمرک اهواز
جناب آقای بازیار سرپرست محترم حوزه نظارت گمرکات استان بوشهر
جناب آقای خاشی مدیرکل محترم گمرکات استان خراسان جنوبی
جناب آقای یوسفی منش مدیرکل محترم گمرکات استان مازندران
جناب آقای احمدی ونهری مدیرکل محترم گمرکات استان اصفهان
جناب آقای رحمانی پور مدیرکل محترم گمرکات استان کردستان
جناب آقای حیدری مدیرکل محترم گمرکات استان کرمانشاه
جناب آقای حسینی مدیرکل محترم گمرکات استان گلستان
جناب آقای احمدی مدیرکل محترم گمرکات استان زنجان
جناب آقای رحیمی مدیرکل محترم گمرکات استان فارس
جناب آقای سلمانی مدیرکل محترم گمرکات استان یزد
جناب آقای تقوی مدیرکل محترم گمرکات استان اردبیل
جناب آقای سعدالدین مدیرکل محترم گمرک سمنان
جناب آقای میراشرفی مدیرکل محترم گمرکات استان مرکزی
جناب آقای اله دادی مدیرکل محترم گمرک استان چهارمحال و بختیاری
جناب آقای نیک روشت مدیرکل محترم گمرک قزوین
جناب آقای مصطفایی مدیرکل محترم گمرک ایلام
جناب آقای قادر مدیرکل محترم گمرک کرمان
جناب آقای خشوعی مدیرکل محترم گمرک همدان
جناب آقای خلیلی مدیرکل محترم گمرکات استان قم
جناب آقای کریمی مدیرکل محترم گمرکات استان البرز
جناب آقای صفریان سرپرست محترم گمرک غرب تهران
جناب آقای جعفری مدیر محترم گمرک خراسان شمالی
جناب آقای بیاتی مدیر محترم گمرک استان لرستان
جناب آقای احمدی مدیر محترم گمرک استان کهگیلویه و بویراحمد

با سلام،

در راستای اهداف عالی سازمان و اصل تمرکز زدایی جهت تسریع و تسهیل روند رسیدگی به درخواست های
استرداد حقوق ورودی اخذ شده از عین کالاهای وارداتی که از کشور صادر میگردد و مواد، کالاهای و لوازم بسته بندی

واردات قطعی به کاررفته در تولید، تکمیل یا بسته بندی محصولات صادراتی (موضوع مواد ۶۶ لغایت ۷۰ قانون امور گمرکی)، اختیار بررسی درخواستهای استرداد حقوق ورودی و صدور احکام استرداد وجوه اشاره شده، جهت اقدام از تاریخ ۹۷/۵/۶ با رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوطه و در چهارچوب ضوابط مقرر در این بخشنامه به آن گمرک تفویض میگردد. لذا شایسته است نسبت به ایجاد «واحد استرداد حقوق ورودی» در آن گمرک و تخصیص تعدادی از کارشناسان امورگمرکی به آن واحد (متناسب با میزان و حجم درخواستهای واصله) اقدام نموده و بر حسن اجرای امر نیز نظارت مستمر معمول دارند.

۱. حیطه شمول اختیار تفویض شده:

۱. بررسی درخواستها و صدور حکم استرداد حقوق ورودی متعلق به واحدهای تولیدی که در آن استان واقع شده اند.
۲. بررسی درخواستها و صدور حکم استرداد حقوق ورودی متعلق به واحدهای بازرگانی که کارت بازرگانی ایشان در آن استان صادرگردیده است.
- تبصره-** اختیار تفویض شده به آن استان فارغ از آن است که عین کالای صادراتی یا مواد اولیه به کاررفته در تولید محصول صادراتی از کدام گمرک یا گمرکات واردات قطعی شده باشد و یا کالا و محصولات صادراتی از کدام گمرک یا گمرکات صادرشده باشد. همچنین فارغ از آن است که واردات قطعی یا صادرات موضوع درخواست، قبل یا بعد از ابلاغ و اجرایی شدن این دستورالعمل صورت پذیرفته باشد.
۱. خدمت گیرندگان :
- ۱-۲- کلیه واحدهای تولیدی واقع در آن استان.
- ۲-۲- کلیه واحدهای بازرگانی که کارت بازرگانی ایشان در آن استان صادرگردیده است.

▪ مطابق صراحت ماده ۶۶ قانون امورگمرکی، حقوق ورودی متعلقه صرفاً در وجه صادرکننده مسترد خواهد شد.

۱. مدارک مورد نیاز:

۱. کلیه متقاضیان باید درخواست کتبی خود را با رعایت مهلهای زمانی مندرج در تبصره ۴ ذیل ماده ۶۶ قانون امورگمرکی و بند «ت» ماده ۱۲۲ آیین نامه اجرایی آن قانون، در قالب فرمهای پیوست به صورت تایپ شده ارائه نمایند.
۲. درخواست کتبی ذینفع (فرم شماره ۱) می بایستی در سربرگ شرکت تنظیم و ارائه گردد. ضمن اینکه فرمهای شماره ۲ و ۳ بایستی در محیط نرم افزاری Excel تکمیل شده و فایل تکمیل شده نیز به ضمیمه درخواست کتبی به آن گمرک ارائه گردد. (کلیه فرمها پیوست میباشد).
۳. در صورتی که متقاضی جزء صادرکنندگان نمونه ملی یا استانی، فعالان اقتصادی مجاز (AEO) بوده و تقاضای استفاده از تسهیلات در نظر گرفته شده در «بسته حمایتی گمرک از تولید» را داشته باشد، ارائه گواهی مربوطه از سوی ذینفع الزامی می باشد.
۴. در شرایطی که درخواست استرداد مربوط به قبل از اجرای سامانه جامع امورگمرکی و زمان صدور پروانه گمرکی کاغذی باشد (با رعایت مهلهای قانونی مقرر)، ارائه اصل پروانه وارداتی و صادراتی الزامی می باشد.
۵. ملاک محاسبه مقدار مواد اولیه وارداتی استفاده شده در تولید محصول صادراتی، کیل مصرف مورد تأیید وزارتخانه تولیدی ذیربط میباشد که توسط دفتر صادرات ابلاغ میگردد.
۶. چنانچه میزان مواد به کار رفته در تولید محصول صادراتی بر مبنای پروانه ساخت بهداشتی محاسبه میگردد، ارائه تصویر برابر اصل شده پروانه ساخت بهداشتی صادره از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در آن میزان مصرف مواد اولیه مشخص باشد الزامیست.
۷. در صورتی که کالای وارداتی بر مبنای «تعداد» وارد شده باشد و امکان احراز به کارگیری آن در زمان صادرات بر اساس تعداد میسر باشد (مانند کارتن خالی که بدون احتساب ضایعات محاسبه میگردد) نیازمند ارائه کیل مصرف و یا پروانه ساخت بهداشتی نیست.
۸. در موارد شمول تبصره ۳ ذیل ماده ۶۶ قانون امورگمرکی که صادرکننده کالا شخصی غیر از واردکننده باشد، ارائه تعهدکتبی صادرکننده (مطابق فرم ۴ پیوست) منضم به تصویر فاکتور خرید مواداولیه وارداتی یا محصول تولیدی از واردکننده الزامی می باشد. ضمن اینکه دراینگونه موارد، چنانچه پروانه واردات مواد اولیه به صورت کاغذی باشد، ارائه اصل پروانه موصوف نیز الزامی خواهد بود. بدیهی است

- ارائه اصل فاکتور اشاره شده و نیز اصل پروانه کاغذی مربوطه (در مواردشمول) جهت بررسی و مطابقت با تصویر ضمیمه مدارک الزامیست.
۲. **مراحل رسیدگی اسناد و مدارک ارائه شده :**
۱. احراز هویت متقاضی.
 ۲. بررسی صحت مندرجات اظهارنامه های وارداتی و صادراتی براساس شماره کوتاژهای ذکر شده در فرم های ارائه شده.
 ۳. بررسی صحت خروج از مرز و شماره و تاریخ ردیف مرزی پروانه های صادراتی.
 ۴. در مواردی که تاریخ کوتاژ اظهارنامه مربوط به قبل از اجرایی شدن سامانه جامع امور گمرکی می باشد حسب مورد اصل اظهارنامه از گمرک مربوط اخذ و در صورتی که اطلاعات موصوف در سامانه جامع امور گمرکی موجود باشد از اطلاعات مندرج در سامانه موصوف بهره برداری خواهد شد.
 ۵. بررسی کلیه مندرجات اظهارنامه های صادراتی با موارد درج شده در فرم شماره ۲.
 ۶. بررسی کلیه مندرجات اظهارنامه های وارداتی با موارد درج شده در فرم شماره ۳ (توجه به عدم تکرار ردیف های صادراتی در ردیف های مختلف وارداتی و محاسبه مکرر مگر در مواردی که در یک محموله صادراتی دو یا چند نوع مواد اولیه وارداتی به صورت توأمان استفاده شده باشد).
 ۷. بررسی مقدار صادرات بر اساس ردیفهای صادراتی قید شده در فرم شماره ۳ به استناد مفاد ماده ۶۷ قانون امورگمرکی.
 ۸. در صورتی که قبلاً کیل مصرف واحد تولیدی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تأیید شده و از سوی دفتر صادرات به گمرکات اجرایی ابلاغ گردیده باشد، اقدام بر اساس کیل مربوطه و پس از احراز انطباق کالای وارداتی و صادراتی با مشخصات مندرج در جدول کیل و تعیین تکلیف ضایعات مربوطه امکان پذیر خواهد بود. بدیهی است ابلاغ کیل مصرف از سوی دفتر صادرات و پس از استعلام از مرجع ذیربط صورت خواهد پذیرفت.
 ۹. بررسی انطباق مندرجات فرمهای تکمیلی با اطلاعات مندرج در اظهارنامه ها و پروانه های وارداتی، صادراتی و کیل مصرف یا پروانه ساخت ذیربط و نحوه محاسبات و کنترل اعداد و ارقام.
 ۱۰. اخذ گزارش بدهی موضوع ماده ۷ قانون امورگمرکی و احراز عدم وجود بدهی بنام متقاضی قبل از صدور حکم استرداد.
 ۱۱. صدور حکم استرداد وجوه متعلقه (مطابق با فرم ضمیمه) به امضاء شخص ناظر یا مدیرکل گمرکات استان.
 ۱۲. در مورد پروانه های وارداتی و صادراتی کاغذی، پس از صدور حکم استرداد و قبل از عودت پروانه های صادراتی و وارداتی، اسناد موصوف باید مطابق تبصره ذیل ماده ۱۲۴ آیین نامه اجرایی قانون امورگمرکی به مهر استرداد مهور گردد و در صورتی که پروانه فیزیکی وجود نداشته باشد، باید موضوع استرداد حقوق ورودی در سامانه EPL در قسمت ثبت نظرات با درج یادداشتی با مضمون «طی حکم استرداد به شماره ... مورخ ...، حقوق ورودی مقدار کالای موضوع این پروانه مسترد گردیده و باقیمانده قابل استفاده برای مرحله بعدی به میزان..... می باشد» درج گردد و پس از آن با فراخوانی پروانه که در آن درج نظر شده است در سامانه نرم افزاری گزارشهای مدیریتی (MIS) نسبت به انجام ثبت اثر گذاری اشاره شده، اطمینان حاصل شود. این اثرگذاری درخصوص پروانه های صادراتی نیزصورت پذیرد.
- توجه:** استرداد مالیات بر ارزش افزوده متعلقه بر عهده سازمان امور مالیاتی ذیربط بوده و لازم است در اجرای ماده ۶۸ قانون امورگمرکی، مرجع صادرکننده حکم استرداد، میزان مالیات بر ارزش افزوده متعلقه را نیز به آن سازمان اعلام نماید.

۱. در بررسی درخواستهای استرداد لازم است به موارد ذیل توجه ویژه نمایند:

۱. در مواردی که کالاهای وارداتی عیناً از کشور صادرشده باشد، رعایت بندهای مندرج در ماده ۱۲۲ آیین نامه اجرایی قانون امورگمرکی کنترل گردد.
۲. کنترل رعایت ماده ۶۷ قانون امور گمرکی مبنی بر درج شماره پروانه های مواد اولیه وارداتی بر روی پروانه های صادراتی.
۳. احراز کاربری مواد اولیه وارداتی مورد درخواست در تولید محصولات صادراتی بر اساس اطلاعات مندرج در اظهارنامه، اسناد ضمیمه اظهارنامه ها، نظریه آزمایشگاه و گزارش ارزیابی (حسب نوع مواد اولیه وارداتی و محصول صادراتی).
۴. رعایت کلیه بخشنامه های صادره دفتر صادرات مرتبط با استرداد حقوق ورودی.
۵. چنانچه در پروانه های صادراتی ارائه شده جهت استرداد حقوق ورودی، شماره پروانه های ورود قطعی و ورود موقت به صورت توأمان درج شده باشد بدو نسبت به تسویه پروانه ورود موقت یا اخذ حکم تسویه پروانه از گمرک مبدأ ورود موقت اقدام و ضمن بررسی میزان صادرات کالا که برای تسویه پروانه ورود موقت صورت پذیرفته است، صدور حکم استرداد بر مبنای باقیمانده کالا از محل پروانه های

صادراتی با رعایت سایر مقررات امکان پذیر خواهد بود.

۶. با عنایت به ماده ۶۵ قانون امورگمرکی و تبصره ۲ ماده ۱۲۱ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی، با بررسی اظهارنامه صادراتی در سامانه جامع امورگمرکی یا پروانه صادراتی کاغذی (مربوط به زمان قبل از سامانه جامع)، برگشت احتمالی تمام یا قسمتی از کالای صادراتی به کشور بررسی و عدم برگشت آن احراز گردد.

۷. به ردیفهای مندرج در باکس شماره ۴۷ اظهارنامه و مبالغ حقوق ورودی و مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شده (به ویژه در خصوص برخی کالاها نظیر اجزاء و قطعات خودرو که از تخفیف های قانونی استفاده مینمایند) توجه گردد.

۸. در شرایطی که مطابق کیل مصرف ابلاغ شده، ضایعات مواداولیه حاصل از تولید محصول صادراتی، دارای ارزش تجاری و قابلیت مصرف بوده و ضایعات موصوف از کشور صادر نشده باشد (و چنانچه ضایعات مذکور از کشور صادرشده باشد، رعایت ضوابط و مقررات مربوطه در زمان انجام تشریفات صادرات ضایعات از جمله پرداخت عوارض صادراتی متعلقه کنترل گردد)، لازم است حقوق ورودی ضایعات اشاره شده (که بر اساس مأخذ و ارزش ضایعات در زمان واردات قطعی، برابری نرخ ارز در زمان محاسبات حکم استرداد، مالیات بر ارزش افزوده به مأخذ زمان واردات قطعی) محاسبه شده از مبلغ استرداد کسر گردد.

۲. صدور حکم استرداد حقوق ورودی:

۱. کلیه گمرکاتی که اختیار بررسی درخواستها و صدور حکم استرداد حقوق ورودی موضوع ماده ۶۶ قانون امورگمرکی به آنها تفویض گردیده است لازم است پس از بررسی های لازم، نسبت به صدور حکم استرداد حقوق ورودی به عنوان معاون اداری و مالی همان گمرک در سیستم اتوماسیون اداری (با بهره برداری از متن نمونه حکم ضمیمه) اقدام نمایند.

۲. پیش نویس حکم استرداد موصوف باید توسط کارشناس مربوطه در سیستم اتوماسیون اداری صادر و کلیه سوابق مربوطه (همچون درخواست ذینفع، فرمهای تکمیل شده، کیل مصرف و...) نیز در بخش «نامه های مرتبط» به آن ضمیمه گردد و پیش نویس مذکور قبل از امضاء نهایی توسط شخص ناظر یا مدیرکل گمرکات استان، باید به ترتیب به تأیید مسئول واحد استرداد و نیز معاون فنی و امورگمرکی گمرک محل صدور حکم استرداد نیز برسد.

۳. همانگونه که در بند ۱ این دستورالعمل نیز تصریح گردید، اختیار صدور حکم استرداد موضوع این دستورالعمل، فارغ از آنکه عین کالای صادراتی یا مواد اولیه به کاررفته در تولید محصول صادراتی از کدام گمرک یا گمرکات واردات قطعی شده باشد و یا کالا و محصولات صادراتی از کدام گمرک یا گمرکات صادرشده باشد، صرفاً به حوزه نظارت یا گمرک مرکز استان محل وقوع واحد تولیدی (در شرایطی که صادرکننده واحد تولیدی است) یا گمرک مرکز استان محل صدور کارت بازرگانی (در شرایطی که صادرکننده واحد بازرگانی است)، تفویض اختیار شده است. لذا لازم است گمرکات صادرکننده حکم استرداد، جهت بررسی درخواستهای واصله، دسترسی لازم در سامانه EPL جهت رویت کلیه اظهارنامه های واردات قطعی و صادرات قطعی واحدهای تولیدی و بازرگانی استان خود را نیز داشته باشند و میبایست موضوع را از دفتر فناوری اطلاعات و ارتباطات پیگیری نمایند.

۴. حوزه های فنی و امورگمرکی گمرکات صادرکننده احکام استرداد لازم است ضمن نگهداری آمار مربوطه، اطلاعات کامل احکام استرداد صادرشده را (مطابق فرمت فایل پیوست در محیط نرم افزاری Excel) در پایان هر ماه از طریق اتوماسیون اداری به دفتر صادرات ارسال فرمایند.

بدیهی است با ابلاغ این دستورالعمل، کلیه بخشنامه ها و دستورالعملهای قبلی در خصوص تفویض

اختیار استرداد حقوق ورودی موضوع ماده ۶۶ قانون امورگمرکی کان لم یکن تلقی میگردد. لیکن به منظور

جلوگیری از سرگردانی خدمت گیرندگان، شایسته است درخواستهایی که قبل از ابلاغ این دستورالعمل

در گمرکات اجرایی تفویض اختیارشده قبلی به ثبت رسیده و مطرح رسیدگی است، در همان گمرکات

مورد رسیدگی و اقدام قرار گیرد. لیکن لازم است در خصوص درخواستهایی که پس از تاریخ اجرای این

دستورالعمل، از سوی صادرکنندگان و از محل محموله های وارده طی سالهای قبل از سال جاری به آن

گمرک تسلیم میگردد، ضمن پذیرش درخواست و رسیدگی به آن، مراتب عدم ارائه درخواست مشابه و

استرداد وجوه مربوطه را رأساً از گمرک ورودی ذیربط (در مواردی که واردات صرفاً از یک گمرک انجام شده

باشد) یا دفتر صادرات (در مواردی که واردات صرفاً از چندگمرک مختلف انجام شده باشد) ذیربط

استعلام نمایند.

در پایان اعلام میدارد: در نظر است کارگاه آموزشی یک روزه ای به منظور آموزش همکاران محترم ذیربط

در گمرکات اجرایی، برگزار گردد که پس از مشخص شدن زمان و مکان آن، مراتب اعلام خواهد گردید.

ضمن اینکه همکاران محترم آن گمرک میتوانند ابهامات احتمالی خود در خصوص اجرای این دستورالعمل را از طریق تلفنهای شماره ۳۳-۸۸۵۰۱۴۲۵ و شماره های داخلی ۳۴۵۲ (آقای نعیمی راد) و داخلی ۳۴۱۲ (آقای نصیری خلیلی) برطرف نمایند.

